

IZHAJA VSAK DAN

ludi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Pesnične štev. se prodajajo po 3 nvc. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici. Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nvc. (10 stot.).

OBLAGI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm. smrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in utrojlivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 220, za pol leta Kron 200.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Narodna delavska organiz. v Trstu vabi na

javen shod

ki se bo obdržal

danes, dne 4. maja

ob 8. uri zvečer

v veliki dvorani „Narodna doma“.

Dnevni red:

Volitev v okrajno bolniško blagajno in stališče N. D. O.

Z ozirom na važnost dnevnega reda, je upati, da se naše slovensko delavstvo polnoštevilno udeleži.

ODBOR

Nar. delav. organiz.

BRZOJAVNE VESTI.

Delegacije.

BUDIMPEŠTA 5. Delegacije se sestanejo letos v Pešti in sicer ob času ko bo tam bival cesar. Prva skupna seja delegacij bo dne 16. maja.

Avidijence pri cesarju.

DUNAJ 3. Cesar je predpoludne vsprejel v posebni avidijenci novouimenovanega odposlanca uragvajskega Friderika Snoviela Guarch. Odposlanec je izročil cesarju svoje poverljivo pismo.

Guverner Jemena Bosanec.

SARAJEVO 3. Guverner pokrajine Jemena Idriz Tegović Mehmed Ali paša je rodom Bosanec. Rodil se je v Kuprešu blizu Sarajeva. Tegović Ali paša je imenovan poveljnikom sedmega vojnega zbora ter je prejel pooblastilo, da povsem po svoji volji imenuje in odpušča uradnike in častnike.

Protest proti agrarcem.

DUNAJ 3. Shod delegatov 120 zadrug mesarjev iz vseh pokrajin je sklenil protest proti agrarcem, ki zabranjajo uvoz živine iz inozemstva in provzročajo tako draginjo mesa. Objavljen bo proglas v stotisočih izvodih v vseh jezikih, in bo nabit v vseh avstrijskih mestih.

Srbski prestolonaslednik v Rimu.

DUNAJ 3. „N. Fr. Pressi“ poroča njen rimski dopisnik, da je prišel srbski prestolonaslednik v Rim, da prebije preko pravoslavni velikonočnih praznikov pri svoji teti, italijanski kraljici in ne iz drugih razlogov.

Srbski dvor na Cetinju.

BELIGRAD 3. Tukajšnji listi beležijo, da je kralj Peter javil na Cetinje, da pride z vsemi člani srbske kraljevske hiše v Črno goro čestitat knezu Nikoli povodom njegovega jubileja.

Björnsonov pogreb.

KRISTIJANIJA 3. Danes so slovesno pokopali Björnsona. Ceremoniji so prisostvovali kralj, kraljica, člani rodbine Björnsonove, zastopniki inozemskih vladarjev, norveške vlade in stortinga, odposlanci mestne uprave, družbe znanosti ter drugih danskih, nor-

PODLISTEK

Jurkica Agičeva.

Povest.

Hrvatski spisal Ks. Šendor-Gjalski. - Prevel Fr. Orel

— Teško; dvomiva. Gospod krajni šolski nadzornik se je menda ravnokar odpravil na neko komisijo. Tako kmalu se ne vrne. V ostalem pa je vsejedno. V svrhu, da vam se dohodki računajo od danes naprej, morali bi prisedi že včeraj, ker naredba se glasi: „Dohodki se izplačujejo s prvim naslednjega meseca, po dnevu ko je kedro bil zaprisežen.“ Tako je navadno za uradnike, a kakor so po § 112. šolskega zakona učitelji povsem izjednačeni z uradniki, akoprem so le deželni uradniki, — tako vsaj si tolmačim § 96. istega zakonskega člana, — nastaja vprašanje, še-li ta naredba lika tudi slednjih.

veških in švedskih pisateljskih društev. Nagrobni govor je imel prof. Nansen. Na grob je bilo položenih mnogo vencev.

Žrebanje.

DUNAJ 3. Na žrebanju sreček italijanskega rudečega križa je glavni dobitnik 30 tisoč lir zadela serija 1546 št. 44.

Delavski nemiri na Francozkem. — Boj med stavkujočimi delavci in vojniki.

PARIZ 3. Iz Dünkirchena se javlja o velikih nemirih, ki so jih provzročili stavkujoči železniški delavci. Sinoči je vdrla na železniško postajo, okoli 3000 stavkujočih delavcev, ki so napravili iz tovornih voz neke vrst barikade ter bombardirali z železnimi palicami, steklenicami in kosi premoga dragonarje, ki so nastanjeni na postaji. Vojaki so šli proti napadalcem, a ti so pobegnili še-le tedaj, ko jih je prijel oddelek dragoncev od zadenj. Več jezdecev je bilo ranjenih s kamenji. Tekom večera je prišlo še opetovano do spopada med četami in stavkujočimi. Slednji so poskusili zažgati eno žago in so razdrili hišo enega stavkoloma. Na obeh straneh je bilo več ranjenih.

DUNKIRCHEN 3. Demonstracije so trajale danes celi predpoludne. Stavkujoči so obmetavali orožništvo s kamenjem. Dragongi so bili prisiljeni, potegniti sablje. En demonstrant je ustrelil z revolverja in ranil pri tem družega demonstranta. Danes so došle nove čete v ojačenje.

Italijanski kralj za srbske ponesrečence.

RIM 3. Kralj Viktor Emanuel je daroval 10.000 lir v korist prebivalstva v Srbiji, ki je prizadeto po povodnji. Italijanski odposlanec v Belgradu je dobil nalog, obvestiti o tem srbsko vlado.

Autonomija Finske.

HELSINGFORS 3. Odsek za temeljne zakone, ki pošlje svoje mnenje brzkone še danes zbornici, predlaga naj deželni zbor sploh odkloni zahtevo, da bi se izrazil o zakonskih predlogih, ki zadevajo o Finsko.

Italijanski minister zunanji zadev pojde v Berlin.

RIM 3. „Agenzie Stefanie“ javlja, da pojde minister zunanjih zadev marksi San Giuliano koncem maja v Berlin, da se predstavi cesarju in vrne obisk nemškega državnega kancelarja Bethman-Hollweg.

Nov francoski vodilni z rakoplov.

PARIZ 3. „Journal“ poroča, da se na podlagi načrtov inženirja L. ibre dela sedaj za vojno ministerstvo povsem nove vrste zrakoplov, ki bo obsegal 12.000 m³. Imel bo šest vijakov, ki jih bodo gonili trije motorji po 80 konjskih sil. Hitrost: znaša 80 km, dva koša sta močno zvezana, z zrakoplovom. Novi zrakoplov, ki dobi ime „Fregate“, se vdeleži že letošnjih velikih vaj.

Berolin 3. Državni kancelar Bethmann-Hollweg je danes zjutraj odpoval v Wiesbaden.

Ogrska.

Krvav pretep na volilnem shodu.

BUDIMPEŠTA 3. V volilnem okraju Karansebes (okraj Bozovič) je nastal na volilnem shodu tepež. Kandidat narodne delavne stranke Burdia je imel svoj programni govor, pri čemer je prišlo med njegovimi volilci in med volilci kandidata narodnostne stranke Vlada do pretepa. En pristahev Burdia je bil ubit, dva druga pa smrtno ranjena.

Razpis državnozborških volitev.

BUDIMPEŠTA 3. Jutri se bo vršil ministrijski svet, na katerem se določijo čas no-

Stepanović je izgovoril te besede, kakor bi čital kak odlok. Mož je povsem otrpnil, kadar je čital kako naredbo ali paragrafe. Jurkici seveda ni bilo možno proceniti ta njegov svečani, dostojanstveni povsem službeni nastop, — a olvestilo jo je potrl.

— A zakaj niste že prej pomislili na tako važen čin? — je na daljeval Stepanović, pa začel šetati se po sobi.

— Mislila, — mislila sem, — kako ne, — še oče me je opozoril na to. A nisem znala, da včeraj ne dospem za časa.

— Oho — oho — jo je prekinil Stepanović oholo in porogljivo. — Pa da ste dospeli tudi včeraj, ne bi bilo drugačno. Ker, prosim vas, — v najugodnejših okoliščinah ne bi mogli dospeti pred poludnem. A mislite, da bi vas mi zaprisegli takoj popoldne?! Ha-ha-ha!

V tem je vstopil v sobo mladi človek, ki se je takoj predstavil Jurkici kakor učitelj Tašo Nedeljko.

— Doznan sem, da ste dospeli, — je pripomnil.

vih volitev za državni zbor. — Ministrijski predsednik se poda tekom tedna na Dunaj, da stavi cesarju tozadevne predloge. — Dne 10. maja bo objavljen dekret, ki bo sklical novi parlament. — Cesar pride v Budimpešto dne 11. maja.

Ustaja v Albaniji.

SKOPLJE 3. Včeraj je došel v Solun batalijon rezervistov, ki ostane tukaj. Drugi batalijon je odšel od tukaj direktno v Verisovic. Od včeraj popoldne traja drugi hud boj med Verisovicem in Kačanikom.

SOLUN 3. Kakor se glasi, je v zadnjih bojih padel poveljnik ustahev Idris Sever. Odposlanci ustahev iz Kosovega so si prizadevali, da bi našuntali na ustajo tudi Arnavte v ozemlju Mišisije, da bi se zahtevalo tudi tam ohranitev privilegijev iz dobe Abdul Hamida. Nemir v Ipeku, Prištini in Mitrovici se je polegel. Z vojaškimi odredbami pa se nadaljuje neprestano.

Reorganizacija državnih železnic.

„Časopis českého úřednictva železničního“ v Prazi prinaša v svoji zadnji slovenski prilogi nastopni članek:

Ako pregledujemo in preiščujemo poslovanje naše železniške uprave, prežete od vrha do tal z brezglavim in brezvestnim birokratizmom, se moramo res čuditi, da se ne dogaja več nerednosti in nezgod. Toda takoj moramo pibiti, da ni zasluga odrevenih birokratov, če se vleče škripava ciza vsaj kolikortoliko, temveč — uradništva, vseh uslužbencev.

Res, daleč bi že prišla železniška uprava, če bi vsi njeni organi slepo udinjali svoje možgane birokraški bistroumnosti. Uradniki vidijo nesmisel, slutijo posledice, ki bi nastale — in izvršujejo to in ono po svoje. Pa ne iz nepokorščine! Ne, ampak vsled vestnosti in poštenosti svoje in ker se zavedajo svojih dolžnosti.

Ni pretirano, kar trdimo. Naj misli ta ali oni patrijot o železničarjih tako ali tako; poštenjak, pravičnik nam mora priznati, da je v železničarju razvit čut dolžnosti tako kakor ne zlepa v kakem drugem civilnem stanu.

Naš delodajalec bi si torej prav lahko častil, če bi bil to, kar ni. Vidi sicer, da ne izpolnjujemo doslovno premodrih ukazov od zgoraj, toda storiti ne more nič, ker mora vendarle pritrčiti vsemu.

Tako je, dokler gre vse gladko in mirno. Ali gorje onemu, ki ni vršil svoje službe do črke natanko po inštrukcijah, in se mu je pripetila nezgoda.

Konec tragedije poznate vsi.

Za vse pametne ljudi uganka pa je, da se visokim gospodom vsaj toliko ne zasveti v glavi, da bi se iz vseh teh in drugih kontrastov vsaj kaj učili, da bi izboljšali in uredili službene knjige, ki naj bi bile predvsem — izvedljive in pravične za obe strani.

Tu bi moral poseči vmes ljudski zastopnik, in zaropotati bi moral železniški svet. Zakaj ne trpimo samo železničarji, tudi ljudstvo ima škodo, ki je temveča in občutnejša, čim bolj se množi in raste promet. In to bo tako dolgo, dokler bo vladal birokratizem na naših železnicah, dokler bo pri gradnjah železniških prog merodajen le ozir nacionalizma in strategije, a ne v prvi vrsti splošno gospodarski in ljudski napredok.

— Tako? — je odvrnilo dekle nevoljno. Skrbelo jo je radi njenega plačila.

— Upravitelj — mi je pravil, da vas je srečal.

— Resnično, velemožni? A kje je videl gospico? — vmešal se je Nedeljko v razgovor Stepanović.

— Tako torej vi poznate gospoda podžupana upravitelja? — je vprašal Jurkico, okrenivši se k njej.

— Ne poznam ga.

— Pa kako torej, da velemožni zna za njen prihod? — je vprašal Stepanović Nedeljko.

— Srečal je gospico — zdi se mi, da je je tudi pomogel preko blata, — tako vsaj je pripovedoval. — Moramo vam priznati, gospica, da ste napravili nanj najbolj vtis. Rekel mi je celo, da pride tudi on k slovesnosti „Pridi Sv. Duh.“

Osupnjeno je pogledal Stepanović Jurkico in v istem trenutku se je njegov dosedaj strog in naguban obraz izpremenil v sladkega in ljubeznivega. V prijazen nasmeš so se mu strnile vse poteze obraza.

— Tako torej gospod upravitelj? — je

Železniška uprava bi morala popolnoma preustrojiti svoje delovanje in poslovanje. Ozirati bi se morala na tiste, ki jim je železnica namenjena. Ob slavnostnih prilikah in na banketih slišimo večkrat prekrasne himne na železnico, ki je blagoslov in vir blagostanja itd. za narod. Saj je res, vzrok in pogoj sta tu, le dobre volje in potrebnega strokovnega pa narodnogospodarskega znanja manjka gospodom, ki se lovijo od ekstrema do ekstrema, od nesmiselnosti do nesmiselnosti.

Stvar in naloga ljudskih zastopnikov je, da se bolj pobrigajo, kaj je z denarjem, ki ga zaslužijo železnice. Nočemo že danes obešati vsega na veliki zvon, izdajamo le toliko, da se godijo za kulisami res prečudne stvari: razsipnost, protekcijonizem in korupcija. Vse pa prevečuje ultragermanizem... Gospodje poslanci naj samo tako-le lepo vprašajo našega gospoda ministra, kako je z različnimi podporami raznim nemškimi zavodom, pa morda kaj izvedo. A če ne bo mož hotel z barvo na dan, bomo pa govorili mi! Posebno naj se zanimajo za to, koliko tisoč kron železniškega denarja so dobile letos razne nepotrebne nemške šole po Slovenskem!! In koliko lansko leto! Pa kako so ta denar vknjžili, pod kako postavko zaračunali!

Železniška uprava — tvoje ime je birokratizem in korupcija!

Češki klerikalci za jezikovne predloge.

„Našinec“ glasilo češko-klerikalnega poslanca dr. Hrubana piše:

„Z ozirom na sedanjí politíski položaj je potrebno, da Čehi konečno zavzamejo trško gotovo stališče napram jezikovnim predlogom, ako se bo varovalo načela enakopravnosti obeh narodnosti in enotnosti kraljevstva češkega, in če se bo ob enem jemalo obzira tudi na jezikovne razmere na Moravskem in v Sleziiji. V tem slučaju se morda Čehi ne bi izognili razpravljanju jezikovnih predlog. Ob ohranitvi goriomenjenega principijelnega stališča bi bila oblika rešitve jezikovnega vprašanja le podrejenega pomena. Jezikovno vprašanje na Češkem je stopilo danes v tak stadij, da se mora absolutno kaj zgoditi, ako se noče, da bo popolnoma omajano zaupanje v javne oblasti.“

Nam se vidijo nazori, ki jih tu razvija češko-klerikalni list, povsem pravilni. Mislimo pa, da vse to, kar velja za Češko, velja tudi za naše slovenske dežele.

V prihodnjem državno-zborškem zasedanju

ki se otvori 6. t. m., pride takoj prvi dan v razpravo definitivna sprememba poslovnika. Kakor poročajo z Dunaja, mislijo Nemci zahtevati z vsó odločnostjo, naj se potom zakona določijo nemški jezik kakor razpravni jezik. Naravno, da tak predlog naleti pri slovanskih strankah na ravno tako odločen odpor. Določiti se hoče tudi maksimum, koliko časa bo smel vsak govornik govoriti. Tako se hoče priti v okom predolgim govorom.

Poljska ljudska stranka.

Minulo nedeljo se je vršil v Tarnovu shod poslancev poljske ljudske stranke. V glavnem je veljalo posvetovanje reorganizaciji stranke in so sklenili, da se v bodoče predsedstvo stranke v državnem in deželnem zboru ne bo več združevalo v eni in isti osebi. Predsednik stranke, če le možno, naj ne bo poslanec! Sklenili so z večino glasov, da se osnuje v Krakovu novo politiško

rekel sedaj ter se tako izdal nehote. — Resnično mi je žal, da ste zakasnili zavoljo prisegse. Prosim, sedite! Saj res! — ali se otroci že zbirajo? — Takoj bo osma, — je izgovoril ter izvlekel iz žepa težko zlato remontuariko, pripeto k še težje zlati verižici.

— Otroek je že precej, — je odgovoril Nedeljko, — gospa Lisička in gospica Milkovičeva sta tudi tukaj. Lasića ne bo.

— Ah, on vedno tako. Vinograd mu je bolj na srcu nego šola. Potem pa — vse jaz, — vse jaz. A gospica, ne bi-li vam bilo drago spoznati se tudi z bodočimi koleginjicami svojimi? Nedeljko, dajte, pospremite gospodično tje. Jaz pridem takoj, — prej moram pregledati te spise tukaj na mizi. Nadzornik povprašuje po izveštju.

Jurkici je bilo ugodno, da je mogla oditi. Stepanović jej je bil grozen.

— Kam pa sedaj? — je vprašala Nedeljko, ko sta bila ona sama na hodniku.

Sem-le, na levo, tam greva naravnost naprej. Tukaj so nameščeni trije razredi. V nasprotni hiši so štiri deški razredi. A jeden

zvezo na podlagi strankinega statuta. Eno-glasno so izrekli protest proti davku na vžigalce. Dalje je zborovanje sklenilo za-htevatvi povišanje davka na vse alkoholne pijače in čim hitreje odpravo hišno-razred-nega davka.

Rekonstrukcija ministerstva.

Kakor poročajo neki listi, so posvetova-nja med voditelji strank in vlado dozorela v toliko, da vstopi v vlado bivši trgovinski minister dr. Fiedler (Čeh) kakor minister za javna dela in Začek kakor češki mini-ster-roiak.

Kaj pa jugoslovanski minister? Ali ostanemo zopet praznih rok? Ali naj ostane za večno čas v princip in tradicijo, da južni Slovani ne smejo imeti svojega zastop-nika na vladi, dokler je na poti — nemški veto. Ali pa se morda zgodi to pot še hujše: da ostanemo praznih rok, ker se slovanska medsebojna zavist postavlja na stališče: raje nič, nego kdo drugi!! Krivico od strani tujinca je težko prenašati, ali škoda po lastni zaslepljenosti odpira še hujo rano.

Dnevne novice.

Napad na vojvodo Manchesterskega in njegovo soprogo. Vojvoda Manchesterski in njegova soproga, ki se nahajata sedaj v New-Yorku na obiskih pri Vanderbiltdu, sta bila — kakor poročajo od tam — na neki avtomobilski vožnji napadena od neznanih zlikovcev in oba krvavo ranjena.

Ljubljanska „Glasbena Matica“ pri-ređi dne 5. maja koncert v Zagrebu na korist Strossmayerjevega spomenika. Izleta se bo udeležilo okoli 600 oseb. Slovenske goste pozdravi na kolodvoru tudi zagrebški župan Holjac.

Češki vseučiliški profesorji so vložili protest proti neki odredbi naučnega ministra Stürgkhja, v kateri se omejuje pravice vseučiliških profesorjev glede zastopstva na mednarodnih kongresih po deželah in na-rodnostih.

Italija zavaruje mejo napram Av-striji. Iz Rima poročajo, da je italijanski vojni minister dobil prošnjo, podpisano od vseh furianskih poslancev, ki ga prosijo, naj bi poskrbel, da se uvrsti čedadka pla-nota, ki je sedaj popolnoma izpostavljena vsaki invaziji. Stroški bi znašali 50 mili-jonov lir. Minister je obljubil ukreniti vse potrebno.

Razmere med Avstrijo in Italijo pa ostanee seveda v zvezi s tem „najprisrčnejše“.

Spomenik Prokopa Golega, husit-skega vojskovodje, bo odkrit 17. julija v Pragi. Spomenik je stal 20.000 K.

Hofrichter. Ker se boje, da bi utegnil Hofrichter poskusiti samomor, so straže pred njegovo celico podvojene. Ne puščajo ga samega niti po noči, niti po dnevno. Gospa Hofrichterjeva je izjavila napram nekim časnikarjem, da je ona vedno govo-rila resnico. Da je prišla na sum krivega pričevanja, izvira od tod, da je, ko so jej na policiji povedali, da je njen soprog priznal zločin, izjavila, da je v zadnjem času slutila krivdo svojega moža.

Gospa Hofrichterjeva je tudi izjavila, da nikakor ni res, da bi bila ona tekom svojega zasliševanja na policiji zavzela sovražno stališče napram svojemu možu; nasprotno da je res. Ona se ni odvrnila od svojega moža, a svoje daljne korake uredi na podlagi sodbe, ki jo izreče vojna sodnija. Ako nastopi to, kar vsi pričakujejo in česar se tudi ona boji, jej ne bo pre-ostajalo drugo, nego da zapusti deželo. Se-veda bi morala izvajati tudi posledice iz tega ter zaprositi drugo ime za-se in svo-jega otroka.

Gospa Hofrichterjeva misli vložiti prošnjo, naj bi se ji dovolilo nositi njeno dekliško ime, t. j. Gerersdorfer. Namenjena je tudi zapustiti Avstrijo in se podati v Vratislavo na Nemškem in prevzeti mesto gospodinje v nekem zavodu, ki ga vodijo njeni sorodniki.

Luksemburški veliki vojvoda ne-varno bolan. Kakor poročajo iz Luksem-burga, se je bolezen velikega vojvoda Luksemburškega zelo poslabšala. Pojavi

otrpnosti vedno bolj napredujejo. Bolnik tudi težko žvija hrano.

Fanatizem turških hodžev. Znani češki slikar Vesely, ki se muđi sedaj v Cari-gradu, je dobil na intervencijo avstrijskega poslanstva v Carigradu dovoljenje, da sme napraviti slike nekaterih mošej. Turški hodže pa so sklenili, da Vesely-ja ne bodo pustili slikati. Ko je Vesely te dni slikal v Aja Sofija, so udrili na njega hodže, razdrli slike in ga insultirali. Le z veliko težavo se je slikarju posrečilo, da se je oprostil iz rok zbesnelih hodžev.

Prestolonaslednik Fran Ferdinand obišče sultana? Iz Carigrada poročajo, da se v tamošnjih turških krogih trdovratno vzdržava govoric, da pride nadvojvoda Fran Ferdinand v Carigrad v obiske k sul-tana in turške cesarske rodbine. Turški poslanik na Dunaju je odpotoval na dopust z Dunaja v Carigrad in to potovanje se spravlja v zvezi s potovanjem prestolona-slednika nadvojvode Fran Ferdinanda.

Pogajanja med Jugoslavani. „Tages-post“ je poročala, da so se pogajanja za tesnejše združenje obeh jugoslovanskih klubov razbila. Temu nasproti je postal dr. Ploj popravek, da to ni res in da pogajanja še niso zaključena, marveč nadaljujejo še vedno.

Nov denar v Črnigori. — Iz Cetinja poročajo, da je državna blagajna jela s 1. majem izdajati nove srebrne dvoperper-ske (dvokronske) novce. Tega denarja je prišlo v promet za 600.000 K. Denar je izdelan v kovnici na Dunaju.

Domače vesti.

„Slovenču“. Pred par dnevi smo za-vrnili na kratko nehonečnosti, ki jih je za-grešil „Slovenec“ v svojem izdanju od 26. aprila z notico pod naslovom: „Kam je prišla absolutna narodnost?“ Očitno nam je, da ščitimo koristolovstvo tržaških slovenskih trgovcev, sumničilo je narodno mišljenje slo-venskih učiteljev, in je — v krono vsemu — zlorabljal ime državnega poslanca profes-orja Mandiča. Vse to pa, da je mogel nas obtožiti, da smo se izneverili svojemu na-rodnemu načelu.

Na ta podtika-ja smo — kakor rečeno — že odgovorili v našem nedeljskem izda-nju. Vendar se nam zdi potrebno, da stavi-mo do „Slovenca“ še eno vprašanje in da reagiramo na neko že več nego smešno renomiranje.

Poznavajoči predobro položaj, v kate-rem se nahajajo naši trgovci v Trstu, in ve-doči, da je v največjem interesu tudi naše skupne narodne pozicije v tem trgovskem mestu, da se naši trgovci najprej konsoli-dirajo, da si vsvarijo trdne podlage svojim podjetjem — smo se mi postavili na stališče, naj se jih ne silijo, da bi se politično eksponirali.

Najbolji dokaz, kako opravičeno je to naše stališče, je dejstvo, da se tega stališča drže tudi — „Slovenčevi“ somišljeniki!! Prosimo „Slovenca“ najljubnejše, naj nam pojasni: za kaj tržaška podružnica „Gospo-darske zveze“ nima nikakih slovenskih nad-pisov? Zakaj nima slovenskega napisa prodajalna cerkvenih potrebščin v ulici delle Poste? Pa ne morda zato, ker je „Slovenčev“ radikalizem — da se poslu-žimo njegovih lastnih besed v gori ome-njeni notici — na sredi otel, okrog ga pač ni!!!

„Slovenec“ nas pozivlja tudi v tonu kruto užaljane nedolžnosti, naj puščamo nje-gove zavode pri miru! Oho, počasi gos-poda! Kdo je slikal svetu „temno točko“, ki ni bila le skrajno žaljiva in krivična za tržaške Slovence, ampak je tudi s proraču-njeno tendenco bila resnica v obraz? Kdo je prvi napal našega trgovca Gregorija je-dino zato, ker je mirno, brez vsacega ža-ljenja in z najboljšim namenom opozoril v našem listu vodstvo tržaške podružnice „Gospodarske zveze“, naj notorično znanim slovenskim trgovcem ne pošilja laških pi-sem? Kdo je drzno preskočil vse meje najelementarnejše dostojnosti s tem, da je sramotil pošteno ženo in jo brutalno za-velel v mlako nečedne polemike? Ali se ni to zgodilo v „Slovenču“ po informacijah tistega „zavednega odbornika“ ki je še ne-

dolgo temu naše cerkve hotel prepuščati — konjem, dočim je ona, po njem napadena žena obžalovala, da zastava nekega društva ni bila cerkveno blagoslovljena; po infor-macijah tistega „zavednega odbornika“, ki so mu ravnokar v društvu, v katerem jedi-nem je še imel stolček, naši pošteni delavci-udje v opravičenem ogorčenju postavili ta stolček ...pred vrata!!

Sedaj pa še par besed na prazno renomažo „Slovenčev“, da se število nje-govih pristašev v Trstu vedno dviga ter da mi trepetamo v strahu. Tako renomira in grozi „Slovenec“ v hipu, ko je par dni poprej kakor kak novodobni Jeremija jokal na razvalinah stavbe, ki so jo njegovi pri-staši — hoteli graditi v Trstu, ter milo peval srce in mozeg pretresljivo pesem-zalostnost o — jedino temni točki! Nekaj let sem je „Slovenec“ vsemu, kar je dobi-val iz Trsta, dajal naslov, ali pa pridodajal na zaključku kakor stalen refren: jasni se, dani se, naši batalijoni nastopajo! In danilo se je in jasnilo toliko časa, da se je zda-nilo in zjasnilo — v temno točko! A glej: še niso odzveneli zadnji akordi pretresljive jeremijade, že se potrpi pevec vspenja zopet po konci, se bije ponosno na prsi in reno-mira svojimi batalijoni!

„Slovenčev“ humor in njegova vera v — kratki spomin čitateljev sta sicer res občudovanja vredna, ali vzlic njima mi... ne trepetamo, kakor nismo tedaj, ko se je jasnilo in danilo in so nastopali batalijoni v... „Slovenču“!

Nemške nesramnosti na slovenskih tleh. V nedeljo zvečer sem se vozil od Štanjela z zadnjim vlakom, ki prihaja v Trst ob 11. uri 10 minut. Mej to vožnjo je bila tudi meni prilika, da sem na svoje lastne oči videl, kako prepotentno in imperti-mentno se vedejo na naši zemlji nemški kulturonošci, oziroma njihovi pomagači — slovenski izdajice.

Vstopil sem v voz, v katerem je bila zbrana družba — če se ne motim — 12 oseb. Skakali so po klopeh, tulili in huj-skali brez vsacega obzira na druge potnike, a nekega potnika — očitno močno utru-jenega — so na naravnost brutalen način vzdramili.

Sploh so se vedli tako brezobrazno, kakor da so v lastni hiši. To škandalozno vedenje je slednjič druge sopotnike tako ogorčilo, da so reagirali in da je prišlo do ojštega prerekanja med njimi in nemško, oziroma nemškutarsko družbo.

To pa je na nekatere v rečeni družbi vplivalo tako, da so začeli peti — po slo-venski, kar pa je zopet srdečim dajalo prilike, da so tulili vmes, zasramovaje naš jezik. Po prihodu na tržaški kolodvor se je pa zgodil nov čudež, pravi fenomen. K enemu sopotnikov, ki je najenergičnejše rea-giral proti takemu nesramnemu in izzival-nemu vedenju nemških objestnežev, je pri-stopil jeden iz tiste družbe ter se jel opravi-čevati, da oni niso hoteli žaliti, ker da so — internacionalni!!

Najbolj karakteristično in najbolj simpto-matično za duh, ki preveva avstrijsko javno upravo, pa je:

da kontrolor, ki je spremljal vlak, ne le da ni razgrajavec pozval na red, marveč se je še zabaval z njimi;

da sta bila v družbi tudi dva podčast-nika in

da sta bila v družbi in sodelovala na izzivanju v železniškem vagonu tudi dva — železniška uslužbenca!

Vse to sem si zabeležil kakor miren in na vsem konfliktu neudeležen opazovalec ter podajam tu v izgled, kako daleč že sega ta predrznost in prepotenca izvestnih nem-ških kulturtragerjev, ki jedo tudi slovenski kruh in uživajo gostoljubje na slovenskih tleh!!

(Temu se ni čuditi, ker to so le na-ravni sadovi vsega sistema, ki je do vseh detajlov proračunan v to, da vzbujajo, širi in utrjuje v Nemcih uverenje, da njim je vse dovoljeno in da povsodi križem vse države so oni — gospodarji. To jim je privzgojil zistem. — Op. ured.)

Imenovanja v finančno carinski službi. Carinska oficijala Rudolf Della-

martina in Antou Kaplanek sta imenovana carinskima revedentima v IX. činovnem razredu. — Carinski asistenti Anton Verdier, Marcel Czerwiakov-sky, Rudolf Scaramuzza in Viljem Fano so imenovani carinskimi oficijali v X. činovnem razredu. — Podčastnik vojne mornarice Robert Kofler in carinska praktikanta Ladislav Rous in Karol Fischer so imenovani carinskimi asi-stenti v XI. činovnem razredu.

Nove podružnice CMD. C. kr. na-mestništvo je vzelo na znanje pravila novih podružnic družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani in sicer: na Vrđeli, na Opčinah, v Bazovici, na Kozini, v Divači ter v Mirnem in Breginji na Goriškem.

Izlet v Vipavo. — Pevsko društvo „Kolo“ priredi na Binkoštno nedeljo 15. maja korporativen izlet v Vipavo. Odhod iz Trsta ob 5. uri 55 m. zjutraj s kolod-vora državne železnice (Campo Marzio): prihod v Štanjel ob 7. uri, od tam v Vipavo na voze.

Prijatelji društva, ki se žele udeležiti izleta in se peljati z vozovi, naj si pre-skrbe listke pri vratarici „Nar. doma“ do 8. maja. Od tega dne naprej se ne bo več prodajalo listkov. Vožnja na voze iz Štanjela v Vipavo in nazaj stane 2 K.

Halleyev komet. Kakor poroča c. k. pomorski observatorij je Halleyev komet sedaj lahko videti na jutranjem nebu. Za tržaški horizont vzhaja komet dne 2. maja ob 2.45, dne 6. ob 2.33, dne 10. ob 2.30, dne 14. ob 2.46 zjutraj in se nahaja pri-bližno deset gradov daleč od vzhodne točke horizonta v smeri proti severu. Hribovje, ki stoji pred našim vzhodnim horizontom, provzročuje, da je Halleyev komet vidljiv iz mesta še le 25 minut kasneje. Tako pada začetek resnične vidljivosti tudi v najugod-nejšem času (ki bo — kakor je zazvideti iz gori navedene tabele — okolo 9. maja) že v somrak jutranje zarje. Komet je sedaj klubu temu prav svitel in ga je prav lahko opažati, seveda le malo časa, ker ga močni žarki vzhajajočega solca napravijo kmalu nevidljivim. Na tukajšnjem observatoriju sle-dijo teku kometa že od 7. februarja. Komet, ki preletava 160.000 km na uro, se čim dalje približuje zemlji. Po 15. maju ga ne bomo več videli, ker zgine popolnoma v solčnih žarkih, v noči od 18. na 19. ob 2.33 zjutraj po najbližje naši zemlji in pojde zemlja skozi njegov rep. Zjutraj dne 19. pojde mimo solčne tarče (nevidljivo za Evropo) in po 20. maju se bo planet prika-zal na večernem nebu, kjer nam bo več časa ponujal veličasten pogled, dokler ne zgine v daljave vesoljstva.

Tržaška mala kronika.

O predrznem ropu proti trafikanti-nji. — O tem drznem zločinu, ki je bil predvčerajšnjem zvečer izvršen na škodo trafikantinj na Acquedotto št. 52, imamo še sledeče podatke: Pred nekaj dnevi — ka-kor pravi Bajtova — sta dva moža prišla v njeno trafikano kupiti „športe“; vedenje istih se jej je zdelo takoj sumljivo, ker sta se nekam čudno ozirala po štacuni. Bajtova je prepričana, da sta omenjena dva — sodeč po govorici — regnikola. Predvčeraj-šnjem zvečer, ko sta vstopila, da oropata trafikantinj, je eden planil proti ubogi žen-ski, ki je stara 65 let, in jo je večkrat uda-ril s pestjo po licu, tako da jo je omamil. Na to jej je vzel iz žepa tudi novčarko, v kateri je bilo par kron, dočim je drugi lo-pov openil predalček prodajalne mize. Ko sta lopova zginila, je bil prvi, ki je vstopil v trafikano, vratar neke bližnje hiše, ki je na-šel starko v nezavesti in v obrazom, polnim prask in bunk. O dveh lopovih žalibog še ni nikake sledi, ali upati je, da podatki Baj-tove o onih dveh osebah pripomorajo, da se ulovi drzna zločinca.

Kdor spi... Zidar Peter Kainerp se je v nedeljo vračal iz Kopra s parnikom „Vet-tor Pisani“. Mirno je zaspal na krovu in med spanjem ga je nekdo olajšal za list-nico, v kateri je bilo 50 Kron. — Dva te-žaka sta bila aretirana radi suma na tej tatvini.

dekliški razred so nameslili daleč tam na glavni ulici. Občina je morala najeti sobo — je pripovedoval mladi učitelj. Morda bi bil še nadaljeval, da se ni z nogo zapel v Jurkičin dežnik, pri čemur bi bil skoraj padel.

Na hodniku, kamor je dospela Jurkica, sprehajali sta se obe učit. Lisička in Milko-vičeva. Lisička je bila žena okolu tridesetih let, dobro rejena in krepkih udov. Redki lasje so jej bili temnočrni. S polnega, širokega obraza je odsevala črmenost in jeza. Oči so jej bile majhne in zelene, a dolgi zakrivljeni nos nenavadno tanek in spičast. S kon-čem se je skoraj dotikal ozkih trdo sklenje-nih ustnic, ki so bile bolj blede-rumene, nego-li rdeče. Iz njenega vedenja je Jurkica, posnemala, da mora biti nekam razžaljena, ker vsakotoliko je termasto privzdigala rame a glavo metala vznak. Že prve besede, s katerimi se je obrnila k Jurkici, bile so ka-kor bojni naval.

— Vi torej ste ona gospica, katero so vsilili občini brez natečaja in brez izvolitve. Vsi smo se čudili, — celo velemožni go-spod upravitelj, hm — hm, to morate imeti

pri vladi dobrih prijateljev. Ljudstvo si vsa tolmači to tako.

(Pride še.)

Niko Ninić:

Albanija in Albanci.

Iz mojih balkanskih spominov.

Od moderne kulture so vzeli edino-le pu-ško-repetirko; vzeli so jo, ker jo potrebujejo; drugih dobrot kulturne Evrope oni ne po-trebujejo, ne zahtevajo jih, ne želijo, in ko se jim jih ponuja, jih tudi nočejo. Narod je to zdrav in čvrst, ki ne hrepeni po moder-nih pridobitvah, ki jim je vedno posledica tudi fizično in нравno pomehkuževanje. Narod je to samonikel, ki ne hrepeni za kakimi nejasnimi in meglenimi cilji; ki ne hrepeni za nedosežnimi ideali; ki si pa hoče ohrani-ti ono sveto svobodo, ki jo je podedoval od svojih očetov; ki si hoče ohraniti pra-

vico samoodločevanja o svojih stvareh; ki noče dopustiti, da bi se tujci utikali v nje-gove stvari.

Dokazom o nravni čvrstosti in pošte-nju je ravno že omenjena, globoko razvita gostoljubnost Arnavtov. Sicer je gostoljub-nost več ali manje lastna vsem narodom, ki se nahajajo šele v prvem stadiju svojega razvoja. Vendar bi težko našli narod, kjer bi bila gostoljubnost razvita v toliko meri, kakor je med Arnavti. Čim si pristopil prag hiše Arnavta, si postal njegov gost in on ne bo več dopuščal, da bi se ti zgodilo najmanjše zlo. Spremljal te bo tako daleč, da te spravi popolnoma na varno. To gos-toljubje pa se ne razteza samo na tujce; razteza se celo tudi na osebe, s katerimi živi v krvni osveti. Čim je prišel v hišo pa bilo tudi največji sovražnik, ni več sovra-žnik, ampak gost, ki je deležen vseh dobrot, ki jih predpisuje sicer ne pisan, ali od roda do roda podedovan zakon o gostoljubju.

Sedaj so vse torej ti ljudje dvignili proti Turčiji. Zakaj? Razlogi so isti, kakor so bili ob vseh prejšnjih ustajah v Albaniji. Mladoturki so začeli izterjavati davke tudi

od Arnavtov, hočejo, da bo oblast segala do zadnje kočice turške države ne samo po imenu, ampak tudi v resnici. In kakor do-sedaj še vedno, so Arnavti rekli tudi ta-krat: ne! in so se postavili po robu.

Kakšen bo izid? Turška armada ne bo imela lahko stališče. Te dni nam je brzjav poročal, da imajo uporniki 300.000 dobro oboroženih mož. To število bo vsekako pretirano. Da so pa Arnavti vstanu spravili na bojišče 100.000 mož, to je verjetno. Ar-navti so izvrstni strelci, poznajo vsaki kot, vsako luknjo v svoji deželi. Proti 100.000 upornikom bi morala poslati Turčija nasproti najmanj 200.000 mož armade, ko bi hotela doseči kake izdatne uspehe. Ali za popolno upokorjenje Albanije bi bilo treba še dosti več. Ali bi pa Turčija mogla prenesti mate-rijalne žrtve, ki so v zvezi s tem? Zato konča ustaja brzkome tudi takrat tako, kakor dosedaj še vedno: vse ostane lepo pri sta-rem. Ako bodo pa hoteli Turki na vsak način popolnoma upokoriti deželo, bi ute-gnilo imeti to še usodnih posledic za raz-voj stvari na Balkanu.

Znatna tatvina. Gospa Agostina Benediti, trgovka draguljev, stanuje v I. nadstropju v ul. Ferriera št. 7. V nedeljo zvečer je šla ven, in ko se je povrnila domov, je v svoje nemilo presenečenje konstatirala, da so tatovi med njeno odsotnostjo ulomili in oropali njeno stanovanje. Odprli so siloma omaro, od koder so ukradli 36 komadov srebrne namizne posode, 2 zlati verižici, 1 zapetnico z dijamanti, 1 zlato kolajno in 700 Kron v gotovini. Skupna škoda se ceni od 1500—2000 Kron. Dva moža, ki so ju videli iti po stopnicah sta bila aretirana. — Lastnica je zavarovana proti ulomu.

Koledar in vreme. — Danes: Florijan muč. — Jutri: Pij V. pap.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 18° Cels. — Vreme včeraj: zjutraj jasno, pop. oblačno, zvečer dež.

Vremenska napoved za Primorsko: Oblačno. Zmerni vetrovi. Temperatura mila. Spremenljivo, polagoma bolje.

Društvene vesti.

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu.

Bratje Sokoli!

V četrtek 5. maja priredi bratsko društvo „Sokol“ v Biljah svojo prvo prireditev. Naše društvo se udeležijo v kroju te slavnosti in nastopi tudi z vrsto telovadcev. Odhod iz Trsta je določen z električno železnico ob 12. uri 22 m. na Opčine in potem z vlakom do Volčjedrage.

Ob enem pozivamo vse brate, da se udeležijo (ne v kroju) vsprejema Ljubljancanov v nedeljo 8. t. m. zjutraj ob 7. uri na južnem kolodvoru.

Nadalje naznanjamo, da v nedeljo, dne 8. maja sodeluje naš pevski zbor na Ciril-Metodovi veselici v Branici in se udeležijo te veselice tudi drugi člani v kroju. Odhod iz Trsta je določen z električno železnico ob 12. uri 22 m. na Opčine, odtod pa z vlakom do Štanjela. Ob tej priliki nastopi prvič sokolska fanfara. — Na zdar!

Pevska vaja za mešani zbor se vrši danes v sredo zvečer točno ob 8. uri. Ker je ta edina vaja za družinski večer v soboto, so naprošeni vsi pevci in pevke, da se gotovo udeležijo te vaje.

Pevovodja.

Pevsko društvo „Zastava“ v Lonjerju priredi dne 15. t. m. vrtno veselico, s sodelovanjem domače godbe. Veselica se bo vršila na vrtu gostilne pri Županu v Lonjerju. Po veselici bo ples v prostorih „Konsumnega društva“. K obilni udeležbi uljudno vabi Odbor.

Tržaška podružnica S. P. D. priredi v četrtek 5. t. m. svoj drugi letošnji pomladanski popoldanski sprehod v tržaško okolico iz sicer čez Kolonijo-Trebče v Orleško „Drago“; povratek čez Bane-Konkonel.

Ker so popoldnevni izleti v prvi vrsti družinam članov namenjeni, nadeja se podpisani, da se bodo posebno iste temu vabilu odzvale.

Prijatelji narave, ki niso še člani S. P. D., tudi dobrodošli!

Odhod spred kavarne „Balkan“ ob 2 in pol popoldne.

Odbor Trž. podr. S. P. D.

Kolesarsko društvo „Balkan“ ima nočjo ob 9. uri sestanev v kavarni „Minerva“. Radi važnosti prosi se g. dirkače in in člane društva da se je gotovo udeležijo.

Včerajšnji številki radi pomote ne znači maksimalni čas 30 m. ampak 35.

„On in njegova sestra“. To velezbavno igro, ki je pred dvema leti dosegla v „Nar. domu“ velik uspeh, uprizaro št. Jakob-ska Čitalnica prihodnjo nedeljo 8. t. m. v „Nar. domu“ pri Sv. Ivanu.

Pevsko društvo „Kolo“ ima danes zvečer točno ob 9. uri pevsko vajo.

Občni zbor ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu bo v sredo 12. t. m. ob 3. uri in pol v Slovanski čitalnici. Prosi se nujno, da se istega udeležijo vse udinje in vse odbornice podružnice iz okolice in če mogoče tudi iz Goriškega. Razun dnevnega reda bo razgovor o vdeležbi velike Ciril-Metodove slavnosti v Ljubljani, ki se bo vršila 3. julija.

Odbor.

DAROVI

— Zavodu sv. Nikolaja so od 1. oktobra 1909 do 1. maja 1910 poslali sledeči i. g. dobrotniki in dobrotnice, slav. županstva in korporacije te darove:

Hranilnica in posojilnica, Jesenice; Ljubljanske dame, preostanek šopka g. ej Ponikvarjevi, po 15 kron. Zudar Alojzija, Kajira, 10 kron 86 st. Mahnič in Tomažič, Kanal, 7 kron 50 st. Kramar Kati; F. Sila, žup. sv Ivan; Čigon, vikar, Vojsčica, po 6 kron. Andrej Gabrček, Gorica; Hranilnica Ziri; dr. Treo, Gorica; dr. Milan Papež, Idrija; dr. Starc, advokat, Novomesto; Kogoj J., notar, Postojna; Jelšek Amalija, Dornberg; Skočir J., dekan, Devin; Gruntar Marija, Ribnica; Stesko Viktor, Ljubljana; dr. Kos, profesor, Gorica; Fettich-Frankheim, kanonik, Ljubljana; dr. Karlin, kanonik, Ljubljana; dr. Janežič, Ljubljana; Flis J., gen. vikar, Ljubljana; Zuchiatii Fran, Medana; dr. Gregorič, zdravnik, Ljubljana; Lenasi Karol, žup., Košana; Pfalfar J., duh., Javorje; Kranjc J. Zibeka žup.; Zorec F., žup., Nova

Oslica; Perk P., kap., Žiri; Dolinar J., duh., Smarjeta; Soukup T., žup., Stara Oslica; Peteršnik M., prof., Ljubljana; Spitarar Ivan, vikar; Abram J., žup., Črni vrh; Županstvo Dol pri Ljubljani; dr. Zmave, prof., Ljubljana; Omahen Marija; Banka českých spořitelén; Ivan Prelog, Trst; Zinka dr. Rybář-eva, Trst, vsi po 5 kron. Dostal J., knezs. tajnik, Ljubljana; Rodoljubka; Jemc Ant., St. Jakob ob Savi; Rumer L., žup., Biljana; dr. Kržišnik J., dekan, Trnovo, po 4 krone. (Priide še).

Popravek. V včerajšnjih darovih zavoda sv. Nikolaja nam je pomotoma izostala svota zadnjih 12 vrst cenj. darovalcev, kateri so darovali po 10 K.

— K ženski podružnici CMD. so pristopile kakor nove udinje gospe: Terezija Ukmar, Marija Peric, Viktorija Štekar. — Darovali so za Ciril-Metodarijo: Terezija Ukmar 2 kroni, Andrej Vižentín K 1-40, Badalič Ana 1 krono, Amalija Drufovka 60 st., Josefa Moderc 60 st., Anton Kuret 60 st., Hadrijan Drufovka, Bratoš Rudolf, Anton Kuret in Marija Bratoš po 40 st. — Živel!

— 3. mesečni prispevek l. uradniške skupine za novo šolo pri Sv. Jakobu K 41-67. Denar hrani g. Pinter.

— Obrambni sklad. Družina Peric v Trstu daruje K 6 za obrambni sklad, namesto venca na krsto pok. Amalije Vremec z Opčin. Denar je naložen pri „Trg. obrt. zadrugi v Trstu“ pod št. 1534.

— V protest proti „Slovincu“ nabrali so v krčmi „pri dveh murvah“ pri Sv. Jakobu in sicer gg.: Kobali, Breclj po 20 stot.; L. Stranšjak, Jelušič po 1 K; Černigoj 30 st., Sila 50 st., J. Stranšjak, Poseli, Lukman po 40 st., Mateskar 20 st. Nadalje se je nabralo istotam še K 3-07 za 7 naglavnih grehov, ki jih je zagrešil „Slovenec“. Denar hrani uprava.

Vesti iz Goriške.

Kanal. Le redko kdaj se nam nudi prilika zabavati se ob dramatičnih predstavah; zato pa, kadar se nam nudi, napolnimo tem bolj našo lično dvorano, ki je zelo pripravna za gledališke večere in druge poljudne zabave.

Jutri, na praznik dne 5. maja, pa se bo godilo v naši dvorani nekaj posebnega! Kaj takega mi Kanalčani še nismo doživeli nikoli. Iz Trsta pridejo nas posetit vrli člani tamkajšnjega slov. gledališča, na čelu jim g. a Danilova, kar je za nas pač izreden dogodek. Zato jim to tudi pokažimo in dokažimo s tem, da napolnimo dvorano do zadnjega kotička!

Uprizore krasno narodno igro „Samska domačija“, ki je dosegla že v Ajdovščini in v Pazinu popoln uspeh in se je morala tudi v Trstu ponavljati. To je najlepši dokaz, kako zelo igra ugaja povsod in bo gotovo tudi nam; kajti v njej je toliko naravnega življenja, zdravega humorja in pristno domačih navad, da se mora vsakomur prikupiti kar na mah.

Prihitite torej vsi od blizu in od daleč, da se zopet enkrat od srca nasmejemo in prav pošteno naveselimo in naplešemo, kajti po predstavi bo svobodna zabava z godbo in plesom. Prihitimo pa tudi zato, da dostojno pozdravimo naše mile umetnike oziroma igralce iz Trsta!

Jutri na praznik torej na veselo svidenje!

Bralno in pevsko društvo „Zora“ v Kostonjeh priredi dne 8. maja — v slučaju slabega vremena pa 16. maja t. l. — majno veselico s plesom na dvorišču gosp. Frana Trampuža, krčmarja v Kostonjevici h-št. 34 z obširnim vsprejedom in plesom. Med veselico pri posam. točkah bo svirala vojaška godba 47. pešpolka iz Gorice. Začetek ob 2 in pol uri popoldne. Vsprejemanje društev se bo vršilo ob 2. uri popoldne.

Iz Devina. Letos bo 10 let, odkar so devinski Slovenci prodrli led životarenja in ustanovili društvo, ki naj jih privede do skupnega dela, omike in napredka. Devini, jezikovno mešana vasica — dve tretjine Slovencev in ena tretjina Italijanov — je naša obmorska narodna trdnjava in ne sme pasti iz naših rok. V Devinu je bila doma Jurčičeva „Lepa Vida“ pesnik Aškerc je tu nabiral gradiva za solnčne „Jadranske bisere“. — V Devinu nahajajo najimennitnejši slikarji motivov svojim umotvorom.

Seveda pa privablja krasna devinska okolica tudi mnogo tujcev, ki se hočejo v Devinu vedno bolj udomačiti in zahtevajo vedno več pravic. Naše društvo „Ladija“ si je zastavilo nalogo čuvati slovenske pravice, negovati slovensko petje in širiti slovensko časopisje. Lahko rečemo, da smo v prvih desetih letih napredovali in utrdili narodno zavest. Da bi ostala trajna, sklenili smo ob desetletnici obstanka našega društva razviti zastavo, prapor, pod katerim hočemo Ladijaši braniti narodne koristi.

Pozivljamo vsa zavedna društva, da

Ob bruhanju, bljevanju in poletni griži otrok se je izvrstno obnesel „Kufeke“ brez mleka, skuhan na vodi. Beljakovine, ki jih obsega „Kufeke“, so dobra preživilna podlaga neugodno učinkujočim organizmom.

Potni kovčeki. - Torbice in listnice. - Lastna tovarna.
Ivan Rucker, Trst ul. S. Antonio 10
 Velika trgovina vsakovrstnih predmetov iz kože za potnike, turiste in planince
 V lastni tovarni se izdelujejo kovčeki, klobučnice, platnena, umetna izdelana pokrivala za kovčke ter se izvršujejo vsakovrstni popravki. — ZMERNE CENE.
 TRGOVINA JE SEDAJ V SLOVANSKIH ROKAH.

Zdravljenje : krvi
 Čaj „Tisučerni cvet“ (Millefori)
 Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim sluhajm če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemeroidam. Jeden omot za zdravljenje stane 1 K ter se dobiva v odlikovani lekarni
PRAXMARER - „AI DUE MORI“
 Trst (mestna hiša) — Telefon 377
 Poštne pošiljave se izvršujejo takoj in franco, ako se dopolnje Kron 1-10.

TRVDKA
Adolf : Kosteris
 skladišče oblek za moške in dečke
 Trst, via S. Giovanni 16, I.
 (zraven restavracije Cooperativa ex Hacher) prodaja na mesečne ali tedenske obroke obleke in površnike za moške, perilo itd.
 Najdogovornejše cene.
 POZOR! Skladišča ni v pritličju, ampak v prvem nadstropju

Po nizki ceni
 se dobijo hišne in kuhinjske potrebščine, orodja za razna rokodelstva ter železnine. Bogat izbor lončene posode, pri
UMBERTO CESCÀ, TRST
 Via della Caserma šte. 11.
 Prave praktične žepne svetiljke „IMPERATOR“ po Kron 2-50 komad.

Pristno brnsko sukno
 Pomladna in poletna sezona 1910

Kos dolg 3-10 m	1 kos 7 kron
za popolno moško	1 kos 10 kron
obleko (jopič,	1 kos 12 kron
hlače in ::: telov-	1 kos 15 kron
nik ::: stane	1 kos 18 kron
	1 kos 20 kron

 Kos za salonsko obleko K 20. Blago za površnike, loden za planince, svileni kamgarni itd. razpošilja po tovarn. cenah soli na in reelna
TRGOVINA S SUKNOM
Siegel - Imhof v Brnu.
 Uzorec gratis in pošt. prosto.
 Privatni kupec ima s tem, da naroči blago nara nost iz tovarn. mesta, velike ugodnosti. Radi velike razprodaje vedno svže blago. — Stalne, ugodne cene. — Tudi majhne naročbe se izvršijo takoj in solidno.

Potrešno obrtno gospodarsko društvo
 v Buzetu
išče gostilničarja
 za svojo gostilno v „Narodnem domu“ v Buzetu. Informacije daje predsedništvo imenovanega društva.

Slovinci in meščani! Dolžnost je Vaša, da se poslužujete le v slovenski brivnici v ulici Setta Fontane 13, za kar se vam toplo priporoča udani Anton Novak. Svoji k svojim! 666

Ali se hočete po ceni obleči?
 Pojdite v dobroznano trgovino
ALLA CITTA' DI TRIESTE
 Trst, ulica Giosue Carducci št. 40 (prej Torrente)
 Tam dobite
 Moške obleke . . . od Kron 13 do 56
 Obleke za dečke . . od Kron 6 do 30
 Otroške obleke . . . od Kron 2 do 20
 Velik izbor blaga iz inozemstva in iz domačih tovarn. Velika zaloga sraj, hlač in drugih predmetov za celavce.
 Sprejemajo se naročbe po meri.
ALLA CITTA' DI TRIESTE
 Trst, ulica Giosue Carducci šte. 40 (prej Torrente)

Pohišstvo iz bambusa
 iz indijske trstike in iz vrbovija
 Radi preselitve
jako znižane cene.
HENRIK PREUER, Trst ul. Nuova 22

Zaloga obuvala
 in lastna delavnica
PAVEL VISINTINI
 Trst, ul. Giosue Carducci 31.
 Filijalka ul. S. Sebastiano 3.
 Velika izbira moških in ženskih čevljev. — Poprave se izvršujejo točno in solidno
 po zmernih cenah

Odlikovana delavnica in zaloga
sedlovja in potnih predmetov
FRIDERIK HERTAUS, TRST, ulica Stadion šte. 10.

Tržaška posojil. in hranilnica
 V lastni hiši. registrovana zadruga z omejenim poročtvom. Telefon št. 952.
 Trst, Piazza Caserma 2, I. n. - (Uhod po glavnih stopnicah)
 Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje 4 1/4 %
 Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po eno krono.
 Posojila daja na vključbo po dogovoru 5%—6%, na menjice po 6% na zastave po 5%, in na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru
 Uradne ure: od 9.—12. ure popoldne in od 3.—5. popoldne. Izplačuje se vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.
 Poštno-hranilnični račun 816 004.
 ima najmodernejše urejese varnostno celico za shrambo vrednost. papirjev, listin itd. kakor tudi hranilne pušice, s katerimi se najuspešneje navaja štediti svojo deco.

se kolikor možno v obilnem številu udeležiti devinskega narodnega praznika.

Bodi pevka, bodi druga narodna družba, ki bi bila pripravljena sodelovati naj blagovoljivo podpisane odboru najkasneje do 15. julija doposlati svoje načrte, da bo možno razne točke primerno urediti.

V nadi, da se odzove našemu pozivu mnogo društev in tako povzdigne praznik do impozantnosti kličemo:

Do prisrčnega svidenja!

Za odbor: Predsednik: Ivan Ples

Blagajnik: Ivan Pecikar Tajnik: R. Gasper

Porotno zasedanje v Gorici začne 30. maja. Določeni sta dosadaj dve razpravi: proti Mariju Pippu radi goljufije in proti Mariji Strukelj radi detomora.

Vesti iz Istre.

Puljski župan dr. Viljem Varenton je bil predčverčar pri cesarju na avdijenici.

Istrska „deželna“ razstava. (Dopis iz Kopra). Že ob naslovu samem bi se imel mnogo izpodtikati; pa naj bo to za drugič, ali morda za drugo pero. Danes sem slučajno po drugih opravkih prišel v Koper in po obedu mi je v navado, da se nekoliko sprehodim na okolo. Danes — 29. 4. 1910 — sem sicer namenil napraviti od 12.30 do 2 ur popoldne izlet v Izolo, sem pa to namero opustil. Da pa čas iskoristim, sem si ogledal zgradbo te famozne „deželne“ razstave.

Vsa zgradba je okusno prirejena. Nad uhom je napis „Prima Esposizione provinciale Istriana“ z deželnim grbom (kozo) v sredini.

Ta deželni grb je tako majhen da bi trebalo povečevalnika, da bi se ga opazalo. Imel sem na očeh dobre naočnike, a sem ga komaj opazil. Na vrhu vhodne zgradbe se pa mogočno reži krilati beneški lev, ki je menda, odkar je bil sklenjen mir v Campo Formio, dosedaj počival v kleti (ali kje) conte.... ter z njim vred pričakoval Garibaldijevo eskadro, ki bi imela priti rešiti naše pokrajine iz krempljev dvoglavega orla (tega moreš tudi spodaj opaziti ako imaš slučajno mikroskop pri rokah).

Ravno je krilati lev preko stolne cerkve zapazil, da se ladija s trikoloro bliža koperski luki, kar je bilo jasno čitati iz oči, zato sem prosil „noncola“, da mi dovoli v zvonik, in sem zapazil, da se bliža čoln našega veslarskega kluba s slovensko trobojnico. Radoveden sem, kaj porečeta.... in krilati lev, ko se naši veslači približajo obrežju: „Terri irredenti“.

Raznih zgradb, pavilijonov in dr. ne bom za danes opisoval. Omenjam le mimogrede, da tesarsko delo so delali Slovenci, pleškarska pa regnikoli. Podjetnik „Rajmondo Sterco“ ima toliko italijanske krvi, kolikor je ima tržaški dr. Mrach in „Lorenzo Rabitsch“, maestro carpentiere. — To istrsko razstavo, na kateri večina dežele (Slovani) ne bo udeležena, bi hotela imeti očitno italijanski značaj, bodo čuvali — čujte in strmite! — slovanski vojaki Bosanci-Hercegovci, ki so že v Koprju nastanjeni. Ko bodo videli naši sosedje — toliko iz „odrešenih“, kolikor tudi „neodrešenih“, pokrajini — rudeče fese bosansko-hercegovskih fantov, zraste jim greben kakor puranu, ko vidi rudečo srajco. Režali se bodo, kakor krilati lev nad vhodom. Vpraševali bodo menda Jelico, kaj vse to pomenja in prosili nujne pomoči Zmagoslava Rešitelja.

Ko sem odhajal od razstavišča, sem prišel do zaključka da smo istrski Slovani mnogo pogrešili, da se ne udeležujemo te razstave. To jednostavno iz sledečih razlogov: Imenitno bi bilo gledati v razstavi različne glagolske in cirilske napise, ki bi jih bili sneli z vseh cerkvenih zidov, obzidij, pokopališč, raznih starih zgradb, ki so bili napravljeni v onem času, ko so naši dedi svobodno volili duhovne in molili Boga v svojem milem jeziku, četudi je obvladoval naše pokrajine beneški lev, torej oni lev, ki se tudi danes reži iznad vhoda v to razstavo.

Zanimivo bi bilo videti v glagolitič pisane rojstne, oziroma krstne, poročne in mrliške matice, pisane z rokami duhovnov, ki so iz našega roda izšli in naš rod ljubili. — Znamenito bi bilo videti še mnogo drugih dokazov, ki bi v pravi luči pokazali, da je Istra od davnine bila slovanska, in znamenito bi bilo videti še naš rod, ki bi to razstavo obiskoval in dokazoval, da Istra je in ostane za vedno slovanska. Še znameniteje pa bi bilo, da bi vsi prej navedeni spomeniki pripovedovali, da je imel naš narod v nesvobodni dobi beneške republike večje svobodščine in večjo svobodo in da so mu celo od Avstrijcev toliko obsovržljivi Francozi puščali vse svoboščine, a da je vse izgubil ko je prišel naš rod pod oblast germanizatoričnih avstrijskih vlad. — In to vzlic dejstvu, da so Avstriji v nje temeljnih zakonih vsem narodom zagotovljene enake pravice.

Nis Vodoran III.

Druge slovenske dežele.

Tujski promet v Ljubljani. Meseca aprila je prišlo v Ljubljano 5431 tujcev —

911 več nego v istem mesecu lani, in 557 več, nego meseca marca letos.

Ponarejeni dvajsetstotinski novci krožijo v veliki množini po gostilnah in trgovinah v Soštanju. Izdelek je prav dober, tako da se ga težko loči od pravih novcev.

Nesreča z revolverjem. V nedeljo se je po nepredvidnosti ustrelil z revolverjem v trebuh 17-letni fant Andrelič iz Hajdelna na Štajerskem.

Planinski koledar izda Savinjska podružn. SPD koncem meseca maja.

Vrtnarja pridnega sprejem — Naslov pove „Edinost“.

Proda se postelja za otroke za Kron 14. Ul. S. Giovanni 10, II n. 745

Javni ples viređijo mladeniči Šempoljski dne 5. t. m. na dvorišču gosp. Kosmina. Svira godba iz sv. Križa. Na obilno udeležbo ujudno vabijo Mladeniči. 747

Konec sveta se približuje. Bepatica Halley je tu, ali jaz imam še dobrega vina in po ceri. Stoverci! pijte moje vino in vam repatica ne bode štadovala. Prihitite vsi v gostilno „Al ginnasio“, ulica Squero nuovo šte 7. Hinko Kosič. 1273

Izurjen in skušen strojnik za tiskarstvo, večš slovenščine v govoru in pisavi, ne pod 26 let star, se sprejme takoj k dvostavnemu in enostavnemu stroju za brzotisk. Plača po tarifu. Ponudbe pod „USTRAJEN“ (št. 737) na inser. odd. Edinosti“. 737

Prva in edina pisarna v vojaški stvari. Daja nasvete in informacije o vsem kar se tiče novčenja in voj. službe. Lzdeluje in odpošilja vsako vrsto prošnje vojašk. značaja — oproščenje od vaj in kontrolnih sbedov, enoletno prostovoljstvo, ženitbe, dosezanje zakonitih ugodnosti glede prezenčne službe vsprejetja v vojaške kole itd. — Pooblaščena je zastopati stranke pred oblastnjami. — Posreduje v najtežavnih slučajih — Reševanju hitro in točno — Uradne ure: Ob delavnih dneh od 9. do 12. predp. in od 4. do 7. popol. Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. opolud.

NOVO POGREBNO PODJETJE. H. Stibel in drug se je preselilo na Corso 49 (Piazza Goldoni) Tel. 1405. z bogato opremo za vsako vrstni pogreb. in prodajalnice mrtvaških predmetov in vsakovrstnih vencev iz umetnih cvetlic perle, porcelana. — Vsiška zaloga voščenih sveč. Prodeja na debelo in drobno.

Ker sem prisiljen v kratkem se preseliti prodajalo se bo vse blago, kakor batist, perkal, oksford, zefir, platno, panama, sukno, obleke, čevlji itd. itd. po čudežno nizkih cenah. : ulica Nuova šte 36 : EN OBISK ZADOSTUJE, DA SE PREPRICATE O TEJ ! UGODNI PRILIKI!

Trgovina Jakob Bambič v Trstu ulica Giulia šte 11 poznana od Slovencev v okolici in na deželi. Zaloga vsakovrstn. blaga za vsako gospodinjstvo na debelo in drobno. Zaloga otrobov, koruze in moke ter različnih jestvin. — Se priporoča udani JAKOB BAMBIC

DOBROZNANA MANUFAKTURNA TRGOVINA T. FREISSEIS, ul. delle Poste 5. Hiša Brunner (nasproti kavarni PITSOHEN) priporoča za nastopajočo pomladno in poletno sezono Zefir v najrazličnejših barvah od stotink 36 meter dalje Perceli z najno e timi risbami od stotink 56 meter dalje Panama gla ki in s črtami . od stotink 90 meter dalje Svile iz volne v vseh barvah od Kron 1-30 meter dalje Volneno blago, kroma in barvnato vsakovrstno kakovosti in cene. Velik izbor batista belega in v barvah samo v najnovejših risbah, popoln izbor drobnarij itd. itd. Zaloga perila iz prvih tovarn. — Blago samo prve vrste in po nizkih cenah.

PEKARNA IN SLAŠČICARNA :. FRAN LAMPE Prodaja svežega kruha 4-krat na dan. - Pasterizirana točna in na dom.

V najem se odda takoj soba, kuhinja kakor tudi shramba. — Colegua in monte 261, na-proti pekarni. 712

Prodajalna jestvin dobro upeljans, se proda radi odhoda po nizki ceni. Naslo v pri Inseratnem oddelku Edinosti. 741

Prodajaln. ur in dragocenosti G. BUCHER (ex drug Dragotina Vekjeta) Trst (nasproti prejšnje Corso šte 36 prodaj. D. Vekjet) Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in menja staro zlato in tudi srebro z novimi predmeti. — Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstne srebrnine, zlatanine, kakor tudi žepne ure. DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.

ALEKS. FRANC MAYER - TRST žgalnica kave TELEFON 1743. Najboljši vr za doživljanje počasn kave.

Pozor! M. LEVI Pozor! Trst - ul. Ombrelle 9, III. nad. Trst Kupuje rabljeno pohištvo, ponošene obleke in šivalne stroje. Pisati dopisnico. Pride sam na dom.

Caro & Jellinek Družba z omejenim poročtvom internacijonalno prevašanje in selitve na vse kraje s posebnimi zaprtimi vozovi. Sedež na Dunaju v I. etrapi. Telef. 16-27. Trst - Ulica Carradori 15 - Trst

Naznanilo. Čast mi je naznaniti slavnemu občinstvu, kakor tudi mojim številnim odjemalcem, da sem otvoril v tem mestu v ulici Boschetto št. 2 (vogal ulice del Toro) mesnico v kateri bom prodajal najboljšje goveje meso, teletino, jančka in perutnino. Pošiljal bom tudi na dom. Higijeničnemu oziru se bo po svečala vsa skrb. V nadi, da me bo slav. občinstvo počastilo z obilnim obiskom se beležim udani CESARE BENEDETTICH.

Rogaška kiselica TEMPEL, RADINSKI GIZELIN VRELEC. Najboljši min. vodi ZASTOPNIK: LACKO KRIŽ, PULA

Ugodna prilika! Z dnem 26. februvarja 1910 se je otvorila Nova : trgovina. :: IZDELANE MOSKE OBLEKE :: Velik izbor otroških oblek, površnikov, paletot, raznih hlač, telovniki fantazija itd. itd. Prodaje se tudi na obroke Ul. Madonnina 8, I. nad.

Pohištvo vetlo in temno, posamezni kosi, cele spalne in jedilne sobe, ogledala, slike itd. itd. vsa po nizki cen. Izgotovlj. moške obleke in šivalni stroji na obroke in osno. — Proda WANKA DOREGHINI, Trst (Zaloga pohištva) ul. Madonnina 8

SPRITZER-WEIN se imenuje bilo štajersko vino, ki le edino pripravna pijača z mineralnimi vodami in sifonom. Prodajam tudi v buteljkah pristoje vin. Opolje in Vins. Bodo sladko in Vins, istrsko in torana Prigotovan tudi stroj izbor dezertnih in zlatinskih vin, rozoljo, likerje, žganje in sirupe. Zaloga „Asti spumanti“ po Kron 3 in 4. Sladki refekl po K 2. Izborna žganje po K 2-40 buteljka od poldruzega litra. Pre - E. Jurcev, Acquedotto 9

Močete se prepričati? obiščite velika skladišča Marije ud. Salarini Ponte della Fabra 2 ul. Poste Nuove (vogal Torrense) alla città di Lodi. Velik izbor bogatejših oblek za moške in dečke vsakega obzira. Površniki, modre jope kakor tudi zate palatolov. Obleke za dom in delo. Delavske suknje. Tirski loden. Nepremočljivi plašči (prisan) najbrki) Svojhalitera: blago tu in inozemskih tvari. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši sodi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

Guerrino Marcon Trst - ulica Tivarnela št. 3 Telefon 16-64. ZALOGA VSAKOVRSNEGA Oglja in Premoga.